

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת לך לך

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

תוכן הענינים

פרשת לך לך

- מתוך דרשה בביהמ"ד קהל ידאים דחוסט בב"פ שב"ק לך לך תשפ"ג..... ג
מתוך סעודת צפרא דשבתא ושמחת הש"ב לבת אדמו"ר מבאטאשאן
חדב"ן כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע - שב"ק פרשת לך לך תשפ"ג..... ד

שב"ק פר' נח תשפ"ד

- קידושא רבא בצפרא דשבתא..... ז
רעוא דרעזין..... ט

שיחות קודש

- שמחת התנאים להחתן בן ידידנו הרב אלעזר מנדל גוטליב הי"ו..... יז

תולדותיהם של צדיקים

- הרה"ק רבי צבי הירש מטשארטקוב זי"ע..... יט
הרה"ק בעל אהבת שלום מקאסוב זי"ע..... נ

פרשת לך לך

טובת העיר. עמד ונסע להגאון הגדול רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי זצ"ל לקבל דעת תורה שיאיר עיניו להדריכו בדרך ישרה. לבסוף יעץ לו רבי חיים עוזר שלא יקבל את הרבנות כדי שלא לבייש את אחיו הגדול.

בלית ברירה מינו ראשי הקהילה את האח הגדול לכהן כרב העיר, אמנם הקהילה וראשיה לא האירו פנים לרבם החדש, רבי שמואל הרגיש בכך והיטב חרה לו הדבר ולא יכול היה לשאת את המצב הזה שהוא רצוי להם יותר על השבנו של אחיו, ובצדקותו ובענוותנותו החליט כי הוא יעזוב את גרודנא ואת האזור כולו, ובכך קיווה כי הוא ישכח מלבם של בני הקהילה, ויקל עליהם לקבל את מרותו של אחיו ברצון.

ספקות רבות היו לרבי שמואל על הצעד שעומד לעשות, צדדים רבים היו לכאן ולכאן והחליט כי יערוך גורל הגר"א כדי ליישב את הספק, ואכן הפסוק שיצא בגורל הוא

ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך (בראשית יב א).

רבו המפרשים לדקדק טעם אמרו ה' לאברהם לך לך ב' פעמים, הלא די אם היה אומר לו ה' 'לך' פעם אחת, ולמה כתיב ב' פעמים לך.

ונראה לבאר הדבר על פי מעשה שהיה עם אביו של הגאון רבי שמואל רוזובסקי ז"ל מראשי ישיבת פוניבז', הגאון רבי מיכל דוד רוזובסקי זצ"ל שהיה הרב של העיר גרודנא, והיה לו שם ישיבה, וכשנסתלק לעולמו רצו אנשי העיר שבנו רבי שמואל ימלא את מקומו. רבי שמואל סירב בגלל שהיה לו אח שהיה גדול ממנו בשנים, אולם אנשי העיר טענו שהאח הגדול אינו מתאים כ"כ לתפקיד, ובאם האח הגדול יכהן כרב לא תתנהל העיר כראוי ולא יראו ברכה במעשה ידם. רבי שמואל היה נבוך, מצד אחד לא רצה לכוזת את אחיו הגדול, ומנגד גם הבין מה שאנשי העיר טענו שזו

על פי המעשה הנ"ל יש לפרש בלשון הפסוק 'לך לך' היינו שההליכה תהיה לך ובעבורך, וכמו שמפרש רש"י להנאתך לטובתך. כמו שאנו רואים שע"י וותרנותו והליכתו לארץ ישראל ניצול ונשאר בחיים, וזהו ב' פעמים לך לך.

עוד אפשר לפרש ולומר 'לך לך' שהאדם נהיה הולך מעלה ומעלה ע"י ה'לך', ע"י שהוא מוסר משלו בשביל אחרים, וזהו 'לך' היינו איך נהיה אדם להולך, ע"י 'לך' שהוא מוסר את כולו עבור השני.

מתוך דרשה לפני קריאה"ת בביהמ"ד 'קהל יראים דחוסט' בבארא פארק - שב"ק פר' לך לך תשפ"ג

אך אלוקים היה בעזרו, היינו שהיה לו אמונה ובטחון בהקב"ה שיעזור לו, וזהו 'אלי עזר'. וזה שרמז לנו רש"י ז"ל 'והוא חשבון של שמו', כי אברם עם מלת בטחון בנימטריא שלש מאות ושמונה עשר, וזה חשבון של שמו.

ולפי דבריו יש לומר, ששלש מאות ושמונה עשר הוא מנין 'שיח', ומרמז על שיח שהוא תפילה כדכתיב (בראשית כד סג) 'ויצא יצחק לשוח

הפסוק שכתוב בפרשתינו, 'ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה'.

תוצאות הגורל הכריע את הספק ורבי שמואל שם פעמיו לארץ ישראל כפי אשר הורה לו הגורל. לימים הבינו כי מידותיו הנעלות ואצילותו המופלאה בויתרו על כם הרבנות, היא אשר עמדה לו והצילה אותו מציפורני הנאצים ימ"ש.

וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלוש מאות וירדוף עד הן (בראשית יד יד). ומפרש רש"י, 'שמונה עשר ושלוש מאות' - רבותינו אמרו אליעזר לבדו היה והוא מנין גימטריא של שמו.

זקיני הרה"ק רבי אברהם מסטרעמין זי"ע (ספר דגל מחנה יהודה) מבאר שבאמת לא לקח לו לעזר שום איש,

דברות

פרשת לך לך

קודש

ה

בשדה', וברש"י מהמדרש שזה לשון תפילה. דאברהם אבינו התפלל להקב"ה שיהיה לו לעזר במלחמתו כנגד המלכים".

מכל מקום לקחום כדי להסתיר הנם, שיהא לו התחזקות מן הטבע, ולכך לקח כמנין אליעזר לרמוז שהכל היה בשביל אליעזר.

עוד בפסוק הנ"ל, בשפתי חכמים על רש"י (שם) כתב, והא אין מקרא יוצא מידי פשוטו שנאמר שמנה עשר ושלוש מאות, ותירץ ודאי כל השמונה עשר ושלוש מאות הלכו עמו כדי להבהיל המלכים שלא יתחזקו כנגדו, ואף על גב דהוא לבדו היה ג"כ מנצח אותם כי אין מעצור לה',

במילים אלו מונח יסוד גדול באמונת ה', שאע"פ שאברהם לקח איתו שלש מאות ועשר אנשים, הבין שכל זה רק השתדלות, ועיקר הניצחון היה ע"י אליעזר, והוא אלקי אבי בעזרי, וכוח התפילה כדאמרן. ודברים אלו מורים לנו שעל אף השתדלותנו העיקר הוא סייעתא דשמיא.

מתוך סעודת צפרא דשבתא בשמחת הש"ב לבת האדמו"ר מבאטאשאן שליט"א
חדב"ן כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע - שב"ק פר' לך לך תשפ"ג

שב"ק פר' נח תשפ"ד

קידושא רבא בצפרא דשבתא

דנחמתא, ולפי הנראה יש קשר בין הפורענות שקורים בפרשתן, לענין חורבן בית המקדש ונחמת ציון וירושלים. בפרשתן אנו קורים על שתי ענינים של פורענות שהם המבול ודודר ההפלגה.

הנה אצל המבול כתיב (בראשית ו יג), 'ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ'. ומפרש רש"י 'כי מלאה הארץ חמס' - שלא נחתם גזר דינם אלא על הגזל, ובדורר הפלגה כתיב (שם יא א) 'ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים', ומפרש רש"י שבאו בעצה אחת ואמרו, לא כל הימנו שיבור לו את העליונים, נעלה לרקיע ונעשה עמו מלחמה. דבר אחר, על יחידו של עולם.

ואיתא בגמרא (יומא ט:): מקדש ראשון מפני מה חרב מפני ג' דברים שהיו בו עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. מקדש שני שהיו עוסקין

כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ (הפטרה של פרשתן, ישעי' נד ט).

בשבת זו מפטירים בשתי הפטרות של שבעה דנחמתא, 'רני עקרה' שקורים בפרשת כי תצא, ו'עניה סערה' שקורים בפרשת ראה, והטעם שאנו קורים אותה בשבת הזו בסדר זה, הוא מפני שאנו קורים אותה בסדר הקרא, אמנם כי עדיין צריכים לבאר למה בשבעה דנחמתא אנו מקדימים 'עניה סערה' ל'רני עקרה', אולם אין כאן המקום להאריך.

הנה על פי פשוטו הטעם שאנו קורין הפטרה זו בפרשת נח, מפני שנאמר בה 'כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ' שהוא מענין הפרשה, אולם יש לומר עוד טעם שקורין הפטרה זו בפרשת נח, והוא לפי מה שאמרנו שקורין הפטרה זו בשתיים מהשבועות של השבעה

ובשם ה' אקרא' (תהלים קפז יג), דמי שיש עליו ח"ו השראת הדינים, העצה לזה שיאמר תמיד 'כל מה דעבד רחמנא לטב עבד', כי הדינים הם רק לבוש, ובפנימיות הם רחמים לטובת האדם, וע"י זה גם מן השמים מסכימין לטובה כי מאתו לא תצא הרעות. וזה כו"ס בגימטריא אלהי"ם, שגם מדת הדין שהוא אלוקים, ישועות אשא, שאני מאמין שהוא לי לישועה, כי כל מה דעבד רחמנא לטב עבד. וע"י זה ממילא בשם ה' הוי"ה מדת הרחמים אקרא, שבאמת ע"י זה נשפע טוב. וזהו 'את האלוקים התהלך נח', שאפילו במדת הדין אמר תמיד שהוא לטוב וגי'חא.

זקני בקדושת לוי כתב, על פי דמבואר בזוהר הק' (תיקו"ז תקונה עשרין וחד עשרין נד): גבי משה שאמר (שמות לב לב) 'מחני נא מספרך', אותיות 'מחני' מו נח שתקן נשמת נח שלא ביקש על דורו, וכזה שמסר משה נפשו בשביל ישראל תיקן לנשמה דנח, כי משה היה כלול מכל הנשמות, וידוע דמשה נקרא צדיק שמצדיק הכל לפני ה' ללמוד זכות על הכל. וזה 'כי אותך ראיתי צדיק לפני' (בראשית ז א), רצה לומר אני רואה אותך צדיק לה', להצדיק הבריות ללמוד עליהם זכות אימתי בדור שיהא בו משה, שמשה דכלול כל הנשמות

בתורה ובמצות וגמילות חסדים מפני מה חרב מפני שהיתה בו שנאת חנם.

ויש לומר, דהנה הטעם שקורין הפטרה זו בשתים מהשבועות של השבעה דנחמתא, כי יש בפסוקים אלו נחמה לשתי חורבנות, חורבן בית ראשון וחורבן בית שני, ולכן קורין הפטרה זו בפרשת נח, שיש בה ענינה של דור המבול ודור ההפלגה, דור המבול שנחתם גזר דינם על הגזל, הוא כנגד חורבן בית שני שנחרב מפני שנאת חנם. ודור הפלגה הוא כנגד חורבן בית ראשון שנחרב מפני עבודה זרה. דהיינו השורש של העבירות שבגונם נחרבו בית המקדש, היה מושרש בקרבם מדור המבול ודור ההפלגה.

אמנם צריכים להבין למה הנביא קורא למי המבול 'מי נח', ועל פי דרך הפשט יש לומר על פי מה שכתוב במפרשי התורה, שנח היה לו חלק במי המבול על שלא עשה די כדי להגן על בני דורו.

ויש לומר עוד כוונה בדברים אלו, בהקדם מה שכתב הצמח צדיק (ויזניץ) בבאור הפסוק 'את האלוקים התהלך נח' (שם ו ט), ומבאר שם על דרך שפירש הפסוק 'כום ישועות אשא

ומאברהם ואילך נמנים שני אלפים תורה, כי הוא התחיל להזהיר העולם באור התורה ובפרסום האמונה והיחוד.

ונראה לבאר הדברים על פי מה שהזכרתי בשבוע שעבר מהדגל מחנה אפרים בשם זקינו הבעל שם טוב זי"ע, שהאור הגנוז נגנוז בתורה. ולכן משתמשין צדיקים בכל דור ודור באור התורה, שיש בה בחינה של אור הגנוז שיכולים להסתכל בו מסוף העולם עד סופו. וזוה יבואר עד כאן חרון אף של מקום, ומאברהם ואילך שהתחילו השני אלפים של תורה, אפילו כשאנו עוברים דברים קשים, ע"י אור התורה אנו יכולים לראות, שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד.

ולכן משה רבינו שהיה נותן התורה, הוא אמר 'מחני' אותיות מי נח, שע"י אור התורה הוא הצדיק כל יהודי, וראה את הטוב בתוך כל יהודי. ולכן אצלו מרומז שענין 'מחני' הוא אותם אותיות של מי נח, שע"י כח התורה מהפכים הענין של מחני, לדבר טוב, והוא ענין מי נח, שכוונתו מים נוחים, שהמים הם לטובתו.

יעזור השי"ת שנוכה לאור תורה לראות שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, ועי"כ נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

יתוקן בלימוד זכות על ישראל שנשמתך גם כן ילמוד זכות.

הנה דברים אלו של הקדושת לוי הם בבחינת של 'הוא היה אומר', שהוא היה נאה דורש ונאה מקיים בענין לימוד זכות על כל יהודי.

הנה גם נח ידע מהבחינה של הוצאת נקודת אור ממצבים של חושך, כמו שמבאר הצמח צדיק הפסוק 'את האלוקים התהלך נח', אולם המענה כלפי נח היתה, שלא השתמש בעבודה זו כדי להצדיק את בני דורו.

ולפי דברים אלו מובן למה אנו קורים את מי המבול, מי נח, שאף על פי שבלבושם הם היו מי מבול, אולם בפנימיותם הם היו 'מי נח', והכל היה לטובתם כדאמרן.

ברש"י כתב בסוף הפרשתן על הפסוק 'וימת תרח בחרן' (שם י"א לב), הגו"ן של 'חרן' הפוכה, לומר לך עד אברם חרון אף של מקום.

הרבינו בחיי כתב דברים אלו ביתר הרחבה, בענין הגו"ן הפוכה של חרן, כי ההפוך יורה על התהו, ועד כאן נמנים שני אלפים תהו,

רעזא דרעזין

בעולם על זה כתיב (ירמיה יב) 'ומאותות השמים אל תחתו' בעשותכם רצון ה', כי אומות העולם אינם יראים כי אם מהצרות, אבל הצדיק אינו מפחד מהרעה ח"ו, כי אם מתעורר ומתחזק מזה אל יראת ה'. וזהו 'שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה' (ישעיה מ כו), כי 'אלה' הוא דבר הנראה לעין, וצריך להבין ולדעת 'מי ברא אלה', כי הערב רב אמרו 'אלה אלהיך ישראל' (שמות לב ד), כי לא האמינו בה' שהוא ברא את כל הנמצאים, ולא כן עמינו עם אלוקי אברהם מאמינים בני מאמינים ששם הוי"ה ב"ה הוא המהוה את כל ההוויות וברא את הכל.

וזה מ"י אל"ה הוא אותיות 'אלוקים', הגם שהוא מדת הדין, אחר שאנו מאמינים שהשם הוי"ה ב"ה עשה את כל אלה, אז מחמת אמונתנו אנו מביאים את השם הוי"ה ב"ה בתוך הדבר ההוא, ובעל חסד ובעל הרצון אינו חפץ במות המת, כי חפץ חסד הוא, ונמתק הדין.

וזהו 'אין טובה בא לעולם אלא בשביל ישראל' (עין יבמות סג, שיר השירים רבה ז א), היינו מה שישראל עושים בשביל להוריד השפע מחמת תפילתן,

ותנח התיבה בחודש השביעי בשבעה עשר יום לחודש על הרי אררט (בראשית ח ד)

השבוע (ביום חמישי י"א מרחשון) יחול היוםא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק רבי נחום מטשערנאביל זי"ע, בספרו מאור עינים מבאר פסוק זה על פי ביאור הכתוב (קהלת ג ד) 'האלוקים עשה שיראו מלפניו', דהנה כל הבריאה שברא ה' הוא לשם שיראו הבריות ממנו יתברך, וזה שאמרו חז"ל (ברכות נט.) 'לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמומית שבלב', והם אחת מגבורותיו כמו שנאמר (איוב כו ד) 'רעם גבורותיו', כי מחמת שעקוב הלב ואין לו לב לעבוד את ה' ביושר לבב, לכן נבראו הרעמים לישר העקמומית ושיירא האדם את בוראו.

והנה הנכון להיות אדם ירא את ה' גם בעת שהוא שופע לאדם טובה וברכה, וזהו א-ל גדול ונורא (דברים ז כא), פירוש א-ל, לשון חסד א-ל כל היום, גדול ונורא צריך להתירא מלפניו, ולא כמו הרשעים שבזמן שהכל מתנהג על מי מנוחות אז סר מהם היראה, ומחמת זה גורמים ח"ו צרות ודינים. והנה בעת שיש ח"ו איזה פחד

עוברים עכשיו, ויעזור השי"ת שכל הארורים והצרות ינוסו מאיתנו.

ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התיבה מפני מי המבול (בראשית ז ז), ומפרש רש"י: מפני מי המבול - אף נח מקטני אמנה היה, מאמין ואינו מאמין שיבוא המבול, ולא נכנס לתיבה עד שדחקהו המים.

הבית אברהם מדקדק מה שכתב רש"י שגח היה מקטני אמנה, ולכאורה איך יכול להיות שגח שהתורה העידה עליו מה שלא אמרה על אדם אחר 'צדיק תמים' (שם ו ט), שיהיה מקטני אמנה מאמין ואינו מאמין בדבר ה'.

ומבאר כי באמת היה נח מאמין גדול, וידע כי על ידי אמונה ממשך את הדבר שמאמין בו, ואיש יהודי המאמין ובוטח בה' ממשך את כל ההשפעה, על כן היה יודע שאם יאמין במבול ימשך אותו, והיה מתאמץ לטובת הכלל שלא להתחזק באמונה שיבוא המבול, אלא שיבוא עוד עיכוב מה' שימנע מבוא המבול.

במפרשי התורה מבארים את ענין 'קטני אמנה' שהיה אצל נח, שהאמונה צריכה להיות תמימה

וזהו ראשי התיבות ש'או מ'רום ע'יניכם, ש'חרית מ'נחה ע'רבית, כי על ידי שלשה תפילות הנ"ל מביאים שפע ברכות בתוך כל העולמות. והנה מחמת שהצדיקים מביאים את הדבר שממנו הפחד והיראה אל בעל הרצון ובעל החסד, שם מתבטלים כל הדינים, מחמת שה' משתוקק אל היראה, כי השם הגדול הו"ה ב"ה נקרא 'ה' איש מלחמה' (שמות טו ג), והיראה מכונה בשם 'אשה', 'אשה יראת ה'" (משלי לא ל), 'שדרכו של איש לחזר על אשה' (קידושין ב:). והנה בכל השנה מעשי הצדיקים גורמים לעליות, ובפרט בחודש תשרי על ידי מצות שופר וסוכה ולולב ביותר הם ממתיקים את הדינים. וזה 'ותנח התיבה', הם הדיבורים והתפילות שאנו מתפללים 'בחודש השביעי', 'על הרי אררט', 'אררט' לשון 'אר' 'רט', הארורים והצרות בורחים ממנו, שעל ידי התפילות בחודש תשרי הדינים נסים מלפניו.

דברים אלו של המאור עינים הם קילורין לעינים, ורואים מזה שהתורה היא נצחית, שמאמר זה שהוא כתב לפני כמאתיים שנים, נראה שהוא כתבם לדור שלנו בכל מה שאנו

העולמים שירחם עלינו וישמור אותנו, ויגן עלינו מכל צרה וצוקה.

ראיתי סיפור מהרה"ק רבי דוד מטאלנא זי"ע, שהיה סוחר

אחד בשם רבי אלעזר שהיה מתנגד לדרך החסידות, ופעם לפנות ערב הגיע לאיזה עיירה, והיות שהיה עייף מטורח הדרך, תר אחר בית אכסניה בו יוכל לפוש קמעא ולתת מנוח לעצמותיו היגעות, בהכוונת עוברי אורח הגיע אל בית מלוננו של ר' פריץ, זה האחרון קבלו במאור פנים, הציע לפניו שולחן ערוך במיני מטעמים, ולבקשתו של ר' אלעזר שהייתה כמוכן מלווה בהבטחה לתשלום הגון, הקצה עבורו חדר מיוחד לשינה, מהמובחר של כל חדרי הלילה שבמלוננו, התרווח לו ר' אלעזר בחדרו ולא חלף זמן רב וכבר שקע בשינה עמוקה.

והנה ויהי בחצי הלילה וקולות רמים טרדו את שנת הישרים שלו, קול הלמות סוסים ורעש רעמי פעמונים, מזוודות נפרקות האנשים עולים ויורדים, לא עבר זמן רב ודפיקות נשמעו מכיוון הדלת, על המפתח ניצב ר' פריץ בעל הבית, ולאחר הקדמת אלפי סליחות ביקש את אורחו הנכבד לפנות את חדרו ולעבור לישון בחדר

בה', ובאם נצטווה נח להיכנס אל התיבה, לא היה לו לחשוב את מחשבת המקום אלא לעשות כפי איך שנצטווה בלבד.

הבית אברהם כתב עוד, כי נח היה בעיניו מקטני אמנה, כל כמה שהיה מאמין היה חושב שאינו מאמין באמונה שלימה, וחסרה לו עוד בהירות באמונה, כי אמונה הוא לעילא מכל דרגין.

הנה באמת העבודה כדי להגיע להדרגה של אמונה שלימה היא עבודה רבה, וכולנו כמה שאנו מאמינים, בכל זאת עדיין אנו בבחינת קטני אמנה, שאנחנו מאמינים ואינם מאמינים.

יודע שבשבוע שעברה הייתה צעקה גדולה מצד שכינינו הערבים ימ"ש, וכששמעתי את הצעקות נכנסה לליבי פחד ואימה, שמי יודע מה שהם רוצים לעולל לנו, והתחלתי לחשוב לעצמי שאני מקווה שהצבא יטפל בהם כדי שלא ירעו ולא ישחיתו, אולם מיד תפסתי את עצמי ואמרת לעצמי: הלא זאת איננה הדרך בעבודת ה', ובאמונה ובטחון, לשום את תקוותי בכוחות הצבא, ומיד לקחתי ספר תהלים והתחלתי להתפלל לבורא כל

את פניו, לזון עיניהם בהדרת קודשו ולהתברך מברכות פיו, ר' אלעזר עומד ומביט, הכל זר לו ומזור, הנהירה הזו יראת הכבוד שטרם נפגש בשכמותה האמונה היוקדת שניכטה מעיני הבאים כל אלו היו דבר חידוש לגביו.

בין העומדים בתור לפני דלת החדר הבחין הסוחר בבצל הבית ר' פרץ ורעייתו הממתינים גם הם בתור לקבל את ברכת הצדיק, ולפתע צדו צלילים צורמים את אוזניו, הוא חידד את חוש השמיעה שלו ונוכח לדעת כי הוא עד לויכוח נוקב שניהל ר' פרץ בעל הבית עם רעייתו באגף המגורים שלהם, היה זה כאמור לאחר שנכנסו לקבל את ברכתו של הרבי, מקטעי הדברים שהגיעו לאוזניו קלט ר' אלעזר ההמום כי הרבי דרש מהם בתמורה לברכתו סכום עתק של מאתיים רובלים, כעת נטוש היה הוויכוח ביניהם האם להיעתר לדרישה, הלא בסכום זה מסתכם כל רכושנו, טענה האשה, כל אשר חסכנו במשך שנות חיינו כשקימצנו פרוטה לפרוטה לעת מצוא ועתה נפקיר את הכל בידו של הרבי, מי יערוב לנו לעת זקנה ומה יהיה לעת משבר, בעלה ענה בתמימות, אמת מה לך להרהר אחר הרבי הקדוש, אין לי כל ספק כי זוהי

אחר, עם שותף. הבן נא, התנצל ר' פרץ, אורח רם מעלה הגיע הנה בפתאומיות הלא הוא הרה"ק רבי דוד טאלנער, זכות עצומה היא לי לארחו בבית מלוני, וכמובן שעלי להקדיש לכבודו את העידית והמיטב, נענה ר' אלעזר בטוב לב ובהכנה מלאה, הבה ואהיה גם אני שותף למצוה זו של הכנסת אורחים מהודרת שכזו, ובלבו הרהר הנה הזדמנה לידי משמים האפשרות לעקוב מקרוב אחר רבי של חסידים תהלכותיו ואורחותיו זה זמן כביר שמעתי על דרך זו ודעות מנוגדות ביחס אליה עתה אוכל להתרשם ממנה ללא כל אמצעי.

בזריזות פינה הסוחר את חפציו מן החדר והלך בעקבותיו של ר' פרץ אל החדר שהועיד לו, ומעתה לא הסיר עיניו מן התכונה שרחשה בסביבות בית המלון, הנה הגיעה מרכבתו ההדורה של הרבי וכולה אומרת הדר מלכות, כעבור רגעים אחדים נגלתה לנגד עיניו דמותו הקורנת של הרבי, כשהחסידים מקדמים אותו בהדרת קודש לא עבר זמן רב ונחיל אנשים נראה זורם אל הבית למרות שעת הלילה המאוחרת, דבר בואו של הרבי אל העיירה הכה גלים ויהודיה נהרו בהמוניהם לשחר

ההשקעה הבטוחה ביותר ועדיפה לי ברכת קודשו של הרבי יותר ממאתיים רובל ואף כהנה וכהנה, דמו של ר' אלעזר מיודענו רתח בקרבו הוא לא יכול היה לקלוט את המתרחש כאן, הלא אין לך אכזריות גדולה מזו, הרהר בדעתו הענייה, ליטול מבני זוג אלו את כל ממונם, מה גם אחר שכיבדו אותו וכה חרדו לקראתו, זהו שכרם על טובת עין שנהגו בו, בכוחות על אנושיים התאפק ר' אלעזר מלהביע את אשר עם לבבו הנועם, והמשיך להאזין בשקט, בסופו של דבר הכריעה אמונתו הזכה של ר' פריץ את הכף, ובהסכמה מלאה החליטו להשליש את מלוא מאתיים הרובלים לידיו האמונות של הרבי הקדוש, רחמיו של ר' אלעזר כה נכמרו עליהם בטוח היה כי דעתם השתבשה עליהם.

לאחר צאתם של ר' פריץ וזוגתו מחדרו של הרבי הבחין לפתע ר' אלעזר כי הדלת נפתחת ובעדה נראה לא אחר מאשר הרבי בעצמו בלוויית משמשו, יחד יצאו מן החדר וירדו אל חצר הבית כשר' אלעזר עוקב אחריהם בעניין, הרבי הסתובב בשטח החצר סקר אותה במבטו ולפתע קרא אל משמשו ואמר בהחזותו על זווית מסוימת, לדעתי, מתאים להקים

במקום זה בית בן שתי קומות, ובו חדרי לינה לרוב, 'כאן' צודד עצמו לזווית אחרת חושבני שטוב יהיה להקים אורוות סוסים רחבות ידיים, הרבי המשיך במהלכו לאורך החצר כשבמשך כל העת הוסיף לתאר את הבניינים שטוב יהיה אם יקומו במקומות שציינ, עם תום המיול המזור שב הרבי לחדרו וכעבור זמן מועט הבחין ר' אלעזר, שלא הרפה ממעקבו החרוץ, כי בני הפמליא מורידים למטה את כל הכבודה, בעלי העגלה רותמים את הסוסים והביקור הסתיים הרבי עלה למרכבתו ועזב את המקום באישון ליל, עתה ידעתי כי צודק הייתי בהתרחקות מהחסידים מרבותיהם ומדרכיהם ברוך שהבדילני מן התועים מהם ומהמונם, נאנח ר' אלעזר והפטיר לעצמו באנקת רווחה, אחר כל מה שראו עיניי ושמעו אוזניי אין לי כל ספק בכך, רחמנות גדולה הוא על הנוהים אחריהם כעיוור המגשש באפלה, מעתה היה ר' אלעזר הסוחר למתנגד מושבע.

שנים רבות חלפו בינתיים והנה שוב הזדמן לו לר' אלעזר להגיע לרגלי מסחרו לאותה עיירה, בטבעיות פנה לתור אחר בית מלונו של ר' פריץ, בכונה לשכור חדר ולשהות

עצומה, הא נוחא שהרכי הינו בעל מופת ודבריו חיים וקיימים, אולם כיצד יכול היה להרשות לעצמו ליטול מאתיים רובל בשכר ברכתו, הלא הדבק במידותיו שנינו, ומה אני בחינם אף אתם בחינם.

אולם שלא ככפעם הקודמת עתה הביאתו הקושיה לקום ולעשות מעשה, אסע לטאלנא אכנס אל הרבי ואשאלה את פיו לפשר המעשה הזה, וממחשבה למעשה ערך ר' אלעזר את המסע והגיע לחצר הקודש בטאלנא הביאתו הקושיה לקום ולעשות מעשה, אסע לטאלנא אכנס אל הרבי ואשאלה את פיו לפשר המעשה הזה, וממחשבה למעשה ערך ר' אלעזר את המסע והגיע לחצר הקודש בטאלנא, לא שת ליבו אל הפאר ואל ההדר, אל היושבים המופלגים ואל אוירת הקדושה והרוממות שחפפה על כל, אחת היא לו, ברצונו להיכנס אל הרבי להציג את שאלתו ולקבל מענה לתמיהתו.

בעיניים רחימאיות בחן הרבי את ר' אלעזר ובקולו הקדוש השיב לו במענה רך, הבן נא ר' יהודי, הנה לאותו ר' פרץ היה סך זה של מאתיים רובלים שבכך הסתכם אכן כל רכושו, אולם היא היא שהייתה בעוכריו, שכן

במקום ללינת לילה חוש-כיוון מפותח היה לו, ועל פי זכרונו כיוון את פעמיו אל המקום בו התארח בפעם האחרונה, אך להפתעתו הרבה לא איתר את המקום, הלך ושב שב והלך עד שהחליט להיעזר בעוברי אורח אך כשגם אלו החוו לו על המקום בו היה, שפשף את עיניו כלא מאמין הלא אין זה בית המלון הצנוע והפשוט שהכיר, אין זה הבית קטן הממדים בו שהה בפעם האחרונה לפני שנים מספר, הכל השתנה פנים חדשות באו לכאן, הוא סקר בהתפעמות את האחוזה המפוארת שנגלתה לנגד עיניו, ואז לפתע הלמו בזיכרונו דברי הרבי ר' דוד באותו טיול תמהוני, באישון לילה בחצר בית המלון הדל, והדהרו באוזניו כשלמול עיניו המשתאות קם הכל והיה, אחת מהן לא נעדרה, הכל בדיוק כפי שתיאר הרבי, הסוחר עמד כהלום רעם הנה כל הדברים התמוהים שנחשבו בעיניו לתעתוע דמיון, לא היו כי אם דברי נבואה ורוח הקודש גלויה, לאחר בירור קצר התברר לו לד' אלעזר כבר למעלה מכל ספק, כי אכן כל אלו שייכים לר' פרץ שעלה לגדולה למעלה למעלה, אולם הרי עדיין לא היה ר' אלעזר חסיד, ומכיון שכך עדיין טרדה את מנוחתו קושיה

רק כאשר נמלתי מאיתם את מאתיים הרובלים, והגבהתי את עינם למרום, או אז יכלה לחול עליהם ברכת ה' אשר היא תעשיר, רק אז יכול הייתי להשפיע עליהם טוב וחסד מצד הקדושה, ולהרחיב גבולם מתוך אמונה אמיתית.

סיפור זה מורה לנו הדרך בענין האמונה והבטחון, וצריכים אנו ללמוד מדרך הצדיקים לתקופה שאנו עוברים בימים אלו. כ"ה שזכינו שאנחנו יושבי ארץ ישראל, אבל אנו מוקפים בארצינו מכל הצדדים בערבים שאורבים לנו, ורוצים לגרש אותנו מחבל נחלתנו, וכל זמן שהיו סומכים על הצבא שהם ישמרו עלינו, זה גרם לפגם בענין האמונה, שנהיה בבחינת קטני אמנה, מאמינים ואינם מאמינים.

אמנם אחרי מה שקרה לנו בשמחת תורה, אנחנו יודעים שאי אפשר לסמוך על הצבא, ואין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים, דבר זה גרם שיהיה חיווק בענין האמונה והבטחון, שאמונתנו יהיה שלימה, ובו לבד אנו בוטחים, מפני שאין עוד מלבדו.

סיפורתי סיפור דומה בליל שביעי של פסח, והוא מה

בכל פעם שחלפה עגנת דאגה על ראשו בכל עת שזוכר בחשש מי יודע מה ילד יום, מה נעשה באם יחליט הפריץ לגרשנו מנחלתנו, רעדה הייתה אוחזתו, אך מיד היה מתנחם ואומר נו אל דאגה פרץ הן יש עימך סך מאתיים רובלים אין זה סכום מבוטל כלל וכלל, עם מאתיים רובל לא תלך לאיבוד כבר תסתדר, כאשר פנה לבצע עסקה מסוימת היה החשש מקנן בקרבו מי יודע אם אצליח בדרכי אשר אנכי הולך עליה, אך מיד הייתה צפה ועולה התשובה הן מאתיים רובל שמורים עימי במקרה הגרוע אפתח עסק חדש, וכן הלאה, כך הפטיר הרבי שמאתיים רובל אלו היו לכעין עבודה זרה, רח"ל, בהם שם ר' פרץ את כל מבטחו והם ישעו ומשגבו. אולם הרי על יהודי לבטוח בשם ה' ולא בשום דבר אחר והיה ה' מבטחו, ה' דייקא, ולא שום אמצעי אחר לא קופת חסכון ולא משכורת לא עבודה ולא משמרת, כל עוד שקוע היה בביתחון שווא זה, כל עוד היו כל מעייניו בחסכונותיו, ועליהם היה נשען, מנוע הייתי מלברכו ומלהשפיע עליו מטיב ה', בכדי שקרנם תרום בכבוד ומולם יעלה ויפרח, היה עלי קודם לבער את העבודה זרה שקיינה בקרבם,

היה צריך עוד לעבור את הצנתור השנתי.

הרי אנו רואים שכל זמן שהוא היה בחינת מקמני אמנה מאמין ואינו מאמין, שהוא סמך על הרופא המצנתר, היה צריך לעבור צנתור מידי שנה בשנה, ברגע שידע שאין לו להישען אלא על אבינו שבשמים, והאמין באמונה שלימה, שאין עוד מלכדו, שרק הבורא יכול לעזור לו, והיה ה' מבטחו, אז זכה לישועת ה', ולא היה לו צורך לעבור עוד צנתורים.

יעזור השי"ת שנוכה להיות מהבוטחים בה', ולהאמין באמונה שלימה, ועי"כ נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

ששמעתי מהרב זכריה דוד וולם שליט"א בשעה שהגיע אלי למכור את החמץ. הוא סיפר לי על אביו הרה"ח רבי אהרן הי"ו, ששנים רבות היה צריך לעבור צנתור על הלב בכל שנה מחדש, והיה לו רופא מומחה במינו שהיה מבצע לו תדיר את הצנתור, עד שבשנה אחת הגיע לבית החולים ואותו הרופא לא היה נוכח, ורק היה שם רופא מבני ישמעאל, והרב אהרן התמרמר על מה שצריך להשליך את יתנו על רופא שכנראה אינו מומחה ובקי גדול, ונשא תפילה בלבו להקב"ה שירפאהו ויתן סייעתא דשמיא לרופא המצנתר, ומאז ויהי לפלא ושוב לא

שיחות קודש

שמחת התנאים להחתן בן ידידנו הרב אלעזר מנדל גוטליב הי"ו
יום ראשון פר' לך אור לח' מרחשון תשפ"ד

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה. ואברכה מברכך ומקללך אאור ונברכו בך כל משפחות האדמה (בראשית יב א-ג).

גם להחתן יש בחינה של 'לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך', כמו שנאמר (שם ב כד) 'על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו'. ויש לומר שגם אצל חתן יש את אותה הבחינה שכתב רש"י, 'לך לך - להנאתך ולטובתך', שכל מה שהאדם נושא אשה הוא רק לטובתו, וכמו כן אצל חתן על ידי זה שהוא מתחתן הוא זוכה לברכת 'ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה'.

ונראה לומר שהענין שהקב"ה בירך את אברהם בברכת 'ואגדלה שמך והיה ברכה', הוא משום שעל ידי כן תגדל כוח השפעתו לקרב את הבריות לעבודת ה'.

וגם חתן שנושא אשה זקוק לברכה זו, שבעת שאדם עומד להקים בית בישראל, שתהיה מוסד של תורה ועבודה, לחנך את הילדים לעבודת ה' ית"ש, אפשר שתיחלש דעתו של החתן, מה אני ומה חיי, הנני בסך הכל בחור צעיר, ואיך יכול אני לקחת על עצמי את ענין הקמת המפעל הזה של תורה ועבודה, לחנך דור שלם לעבודת הבורא. ולכן יש גם אצל חתן בחינה של 'ואגדלה שמך', שאנו מגדלים ומנשאים אותו, כמו שאמרו חז"ל (פדר"א טז) 'חתן דומה למלך', כדי לתת לו את הכוחות והאומץ

קודש

שיחות קודש

דברות

יה

לקראת המשימה שהוא לוקח על עצמו, ועל ידי כן תגדל כוח השפעתו להקים בית נאמן בישראל.

ויעזור השי"ת שהחתן והכלה יזכו להקים בית נאמן בישראל בשעטו"מ, ושהזיווג יעלה יפה, ויזכו המשפחות לראות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל צאצאיכם, עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

תולדותיהם של צדיקים

עובדות וסיפורים על צדיקי הדורות
שיו"ד הל בשבוע הבעל"ט

הרה"ק רבי צבי הירש מטשאדטקוב זי"ע

י"ז מרחשון תקפ"ו

השבוע (טו חשון) יחול היו"ד קדישא של הרה"ק רבי צבי הירש מטשאדטקוב זי"ע, אביהם של האחים הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע ובעל ההפלאה זי"ע, והיה לו לרבי צבי הירש בחור בשם מאיר רוטשילד ששימשו בביתו, ולאחר שנשא אשה נסע לדור בעיר אחרת ופתח שם חנות למחייתו, ומסופר שרבי צבי הירש היה מקבץ ומחביא מעות לצורך נישואי בתו, עד שהגיע לסכום עצום של חמש מאות רובל, ולפתע כל סכום הכסף נעלם ונאבד, ובני הבית אמר מיד שכנראה שהמשמש מאיר גנב את הכסף כיון שהכיר וידע על כל מחבואי הבית, ובכסף זה שגנב הוא הצליח לפתוח חנות.

אלא שרבי צבי הירש הכחיש את טענות בני הבית באומרו שהוא מכיר את מאיר ובוודאי שלא הוא זה שגנב את המעות, אלא שלרוב השכנועים של בני הבית אזר רבי צבי הירש את חלציו ונסע אל מאיר לשאלו האם הוא יודע מה עלה בגורל המעות, ותיכף כששאל את מאיר בענין המעות מיד ענה מאיר ואמר: "אכן כן, אני הוא זה שגנב את המעות, ויש בידי להחזיר לכם את המעות תיכף ומיד", וכך היה שנתן לו סכום מעות וכך למשך תקופה עד שהשלים לסך חמש מאות הרובל, ורבי צבי הירש היה שמח ביותר על אשר לא חשד בכשרים ובני ביתו צדקו בחשד נגד מאיר המשמש.

אלא שלאחר זמן מה הבחינו המשטרה בעירו של רבי צבי הירש בגוי מתושבי העיר שהחל להתעסק עם סכום כסף רב, ולאחר בירורים מקיפים התברר שאשתו הייתה מנקה בבית רבי צבי הירש והיא שגנבה את הכסף, ותיכף חזר רבי צבי הירש אל מאיר המשמש ושאל אותו לפשר ההודאה שלו במעשה הגניבה בזמן שלא הוא שגנב כלל את הכסף, הסביר מאיר שהוא ראה איך שרבו עצוב כל כך על גניבת המעות עד שהחליט להודות בגניבה שאינו שלו ובלבד לשמח את רבו.

ובשמוע רבי צבי הירש את גודל טוב לבו של מאיר, בירכו רבי צבי הירש בעשירות, ומהבחור מאיר המשמש יצאה כל שושלת משפחת רוטשילד העשירה.

הרה"ק בעל אהבת שלום מקאסוב זי"ע

ט"ו מרחשון תקי"ד

השבוע יחול היו"ד קדישא של הרה"ק רבי מנחם מענדיל בעל אהבת שלום מקאסוב זי"ע, והיה אביו של הרה"ק בעל התורת חיים זי"ע, והיה סבו של הרה"ק בעל הצמח צדיק זי"ע, והיה בנו של רבי יעקב קאפיל חסיד זי"ע תלמידו של הבעש"ט הקדוש, ורבי יעקב קאפיל היה חמיו של הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע, נמצא שרבי אורי זי"ע היה גיסו של בעל האהבת שלום זי"ע.

ומסופר שפעם נסעו הם יחד לבקר את הרה"ק רבי ארון לייב מפרעמישלאן זי"ע, שהיה אביו של הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, ורבי מאיר זי"ע היה אז עדיין ילד קט, ובזמן ששני הצדיקים יצאו מביתו של רבי ארון לייב זי"ע לאחר הביקור, עמד הילד מאיר ובדק אחריהם, וכשהבחין אביו רבי ארון לייב איך שמתכחל עליהם, שאל את בנו מי לדעתו גדול יותר, החווה רבי מאיר על רבי אורי זי"ע שהוא המובחר שביניהם.

אמר לו אביו רבי ארון לייב זי"ע: "באמת שניהם צדיקים גדולים, אלא שאת רבי אורי זי"ע שהיה הגבוה מבין שניהם ייטלו המלאכים לארץ ישראל לאחר פטירתו, ואת האהבת שלום זי"ע שהיה הנמוך מביניהם, אצל קברו ירגישו מעין אורא דארץ ישראל.

ולאחר שנים ארוכות הלך הרה"ק בעל דברי יחזקאל משינווא זי"ע להשתטח על קברו של בעל האהבת שלום, ושהה אצל הציון זמן רב שלא כדרכו, ולפליאת הנוכחים הסביר הדברי יחזקאל שהיה קשה לו מאוד להיפרד ממקום מנוחת האהבת שלום, כיון שהרגיש שם מעין אורא דארץ ישראל, וכשסיפרו לדברי יחזקאל מה שאמר רבי ארון לייב זי"ע על קברו של האהבת שלום, נהנה מאוד על שזכה להרגיש כן במציאות.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר שלמה דוזמן הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הנכדה למזל"ט

יזכה לגדלה לתורה לחופה
ולמעשים טובים ולרוות מכל
יוצ"ח רוב נחת ותענוג דקדושה.

הוצאות הגליון נדבת ידידנו
הר"ר אהרן הכהן רפפורט הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בנישואי בנו ישראל נ"י
בשעתומ"צ למזל"ט

שמחת החתונה תקיים ביום חמישי
פד' יודא הבעל"ט
באלמי גולדן סקיי דח' המגיד ממעודיטש 32 ביתר

ויה"ד שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על
אדני התורה והחסידות, בנין עדי עד בקשר
של קיימא, ויזכה לרוות רוב נחת ותענוג
דקדושה מהם ומכל יוצ"ח.

הוצאות הגליון נדבת ידידנו
הרה"ח דבי בנימין פשקוס הי"ו

לעילוי נשמות אמו
מרת פראדל
בת ר' אלעזר עקיבא ע"ה
נלב"ע ט"ז חשוון

ר' אלעזר עקיבא
בן ר' שלמה מאיר ז"ל
נלב"ע י"ח חשוון

ת.נ.צ.ב.ה

הוצאות הגליון נדבת ידידנו
הרה"ג רבי הלל אהרן אשר הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בהולדת הנכד למזל"ט
בן לבנו ידידנו
הר"ר פינחס דוד הי"ו

יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים
טובים ולהיניסו בכריתו של אברהם
אבינו בעיתו ובזמנו,
ולרוות מכל יוצ"ח רוב נחת
ותענוג דקדושה.